

Arvet från skeendet på Azusa street

[Spara som PDF](#)

OBSERVERA DETTA FÖRST: I denna text skriver jag om sådant som kommer att göra en del kristna upprörda, det vet jag helt säkert. Men avsikten är absolut inte att trampa någon på tårna bara för sakens skull, inte heller att "kasta ut barnet med badvattnet" och angripa en sund evangelisk tro och sund bibelförankrad karismatik. Avsikten är istället att informera om saker som kan utgöra problem i kristenheten idag och om varifrån en del av dessa problem tycks härstamma. Med det vill jag väcka så att vi som kristna kan vara vakna över vad som skett, sker och kommer att ske. Kristenheten står inför stora faror i den yttersta tiden, och det gäller därför att pröva och ompröva allt det bagage vi har med oss på vår vandring. Det är inte särskilt mycket som får plats på den "smala vägen", och där finns absolut inget utrymme för villfarelser. Så jag vill be dig att läsa och noga begrunda hela innehållet utifrån ett moget kristet bibelperspektiv, även om du skulle bli upprörd redan i inledningen.

Innehåll

1. [Inledning](#)
2. [Lite fakta och synpunkter](#)
 1. Charles Parham
 2. William Seymour
 3. Ursparning på Azusa street
 4. "Catch the fire"/ta del av elden
 5. Hunger efter "mer av Gud"
 6. "Restorationism/Latter rain"
 7. "Second blessing"
 8. Väckelsen i Wales --> "mognad" i Indien --> full blomning i Los Angeles
 9. Avsaknad av prövning
3. [Intryck från boken "They told me their stories"](#)
 1. Otroliga helanden
 2. Självrekommendation
 3. "Shekina glory"
 4. Hade låda på huvudet
 5. Helande och upplevelser det centrala
 6. "Workshop"

4. [Intryck från boken "Huru Pingstelden föll i Los Angeles" av Frank Bartleman](#)
 1. Förkastande av förståndet
 2. "Guds Ande" hindrade predikan
 3. Tungotal utan uttydning
 4. Märkliga manifestationer och fenomen
 5. Man ryckte folk från andra församlingar
 6. Latter rain-teologi
 7. "Soaking"
 8. "Komma igenom" till ett andedop
 9. Katolska kyrkan upphöjs
 5. [Intryck från boken "Pingstväckelsen del 1 - dess uppkomst och första utvecklingskede"](#)
 6. [Sammanfattande tankar](#)
 1. Skillnad i Sverige
 2. Manifestationerna var de samma som idag
 3. Fokus på det känslomässiga
 4. Det blev inte som man profeterade om
 5. Önskad ekumenik
 6. Vad/vem tillhör du?
 7. På vad står din frälsning?
 8. Tungotalet som det absoluta tecknet på andedop??
 7. [Källmaterial](#)
-

1. Inledning

För dig som inte känner till skeendet på Azusa

street i Los Angeles mellan åren 1906-1909, vill jag inledningsvis nämna att detta skeende (vanligen kallat "väckelse") ofta ses som rötterna till pingstväckelsen, men även till många av vår tids olika karismatiska rörelser och olika helandeförkunnare osv. Dock anser jag inte att man kan sätta ett absolut likhetstecken mellan det som hände på Azusa street och pingströrelsen.

Mycket av vår tids kristenhet har blivit direkt eller indirekt påverkad av det som startade i och med skeendet i rucklet på Azusa street. Det är inte ovanligt att man i karismatiska sammanhang hänvisar till Azusa street för att peka på var den karismatiska rörelsen har sina rötter. T.o.m. påvar har knutit an till detta skeende på olika sätt.

En sak som idag är oroväckande och alarmerande, är den nyorientering som ledarskapet och pastorer inom pingströrelsen gjort när det gäller relationen till Troströrelsen och Katolska kyrkan. Där pågår en ekumenik som är allt annat än önskvärd. Man kan gott fundera över om det finns något arvegods i pingströrelsens teologi som gör sådana här övertramp möjliga. Det finns därför kanske anledning att ta reda på lite mer om vad det var som skedde på Azusa street i början av 1900-talet, vad det var för andlighet som förekom och odlades, vad man förkunnade, osv. Man bör fundera över vad vi idag ser för mogen frukt hos sådan andlighet som har sina rötter i detta skeende. Vad innehåller och innebär egentligen arvet från Azusa street?

Jag har med anledning av det här studerat ett antal böcker som berör Azusa-skeendet samt pingstväckelsen, jämte information på olika webbsidor och en känd video (se källhänvisning nedan). I denna text sammanfattar jag fakta som jag tycker är särskilt intressant men även oroande, samt delger mina egna reflektioner kring det jag läst, sett och hört. Jag har även stämt av denna text med några pastorer och andra vänner.

Syftet med att publicera detta är alltså inte för att dra ner något som varit bra i smutsen. Syftet är att väcka tankarna över hur lätt det kan ske att fienden sår in "draksådd" i den sunnda åkern, och hur lätt vi faller för all sköns växtlighet från sådan sådd. Tanken med denna text är också att vi lite bättre skall förstå oss på skillnaden mellan sund och osund karismatik och hur just osund karismatik kan spridas och sedan bli till ett fundament för en helt obiblisk ekumenik. Min förhoppning är också att personer och sammanhang som färgats av osund karismatik skall göra sig av med sådant arvegods.

Nedan inleder jag med lite fakta jämte synpunkter på dessa. Sedan gör jag en summering av några av de böcker jag läst. Jag avslutar med ett summerande resonemang över hela bilden.

2. Lite fakta och synpunkter

Charles Parham

Charles Parham var en amerikansk pastor och har

betecknats som den moderna pingströrelsens fader. Hans far var **katolik** och hans mor var kväkare. År 1886 blev Parham frälst under ett väckelsemöte och gick med i Metodistkyrkan. Parham kom ofta på kant med sina överordnade inom Metodistkyrkan i takt med att hans förkunnelse alltmer färgades av Helgelseörelsens läror om helgelse, andedop och gudomligt helande. Parham förkunnade också att det anglosaxiska folket var Guds utvalda ras.

År 1898 flyttade Parham till Topeka, Kansas där Parham startade en verksamhet med namnet *Apostolic Faith*. Ett par år senare startade han en bibelskola där han lärde ut att tungotalet var det obligatoriska tecknet för andedopet. Under en av hans predikningar (på nyårsdagen 1901) började eleven *Agnes Ozman* att tala i tungor på vad som sades vara kinesiska, samtidigt som en aura tycktes omge hennes huvud. Under tre hela dagar kunde hon inte tala annat än kinesiska, och när hon försökte skriva kom det endast kinesiska tecken från pennan. Denna händelse ledde till uppfattningen att ingen behövde särskilda språkkunskaper för att resa ut i världen och missionera; Guds Ande skulle lägga all förkunnelse på lämpligt språk i dessa bibelskoleelevers munnar. Lärjungar till Parham gjorde därför missionsresor baserade på sina andliga erfarenheter, men de blev helt misslyckade.

När vi begrundar att ett andligt fenomen drabbade Agnes Ozman på nyårsdagen 1901 (ofta betraktat som ett andedop), är det intressant att känna till att **påven Leo XIII tidigare samma dag nerbad en "ny pingst" över jorden och för 1900-talet**. Detta beskrivs bl.a. i boken *As by a new pentecost* skriven av Patti Gallagher Mansfield. Det här kan kännas något obehagligt med tanke på den gränsöverskridande karismatiska ekumenik som vi nu i vår tid ser som en mogen frukt av bl.a. Azusa-skeendet, en ekumenik som söker sig tillbaka till just påven! Var det detta som var den egentliga meningen med Azusa-väckelsen? Vem/vad låg i så fall bakom skeendet? Detta är frågor som varje sann kristen bör ställa sig.

År 1907 arresterades Parham, anklagad för sodomi (han hade troligen haft sexuellt samröre med en yngre man). Han fälldes aldrig i domstol men hans anseende var skadat och han fick lämna ledningen för sin egen rörelse *Apostolic Faith Movement*.

(se *Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements* samt Wikipedia https://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Fox_Parham)

Parham skall också ha gett sitt uttalade stöd åt Ku Klux Klan (han blev medlem 1910 enligt vissa skribenter). Sina sista år ägnade Parham åt eskatologiska spekulationer. Han dog 1929 då han var 55 år gammal. Denne Charles Parham har av Rick Joyner och flera andra kallats för "den sanna andliga fadern till den moderna pingströrelsen".

William Seymour var den afroamerikanska pastor som var

förgrundsgestalt i skeendet på Azusa street. Jag tycker därför det kan vara bra att känna till en del om hans bakgrund; där finns saker som kan förklara hans inriktning, men det är också saker som väcker funderingar.

William Seymour växte upp i en **katolsk** familj. Någonstans i slutet på 1890-talet upplevde Seymour en personlig omvändelse i en metodistkyrka. Senare kom han i kontakt med "Helgelseörelsen" och gjorde en s.k. "helgelseerfarenhet" (engelska: "Second Blessing") som man menade var en erfarenhet efter frälsningsupplevelsen men före andedopet (mer information om detta nedan under punkten "Second blessing").

År 1904 flyttade William Seymour till Houston i Texas, där han 1905 besökte en väckelsekampanj som hölls av Charles Parham (se ovan). När Parham startade en tio veckor lång bibelkurs i Houston i januari 1906, började Seymour där. Kursen handlade främst om andedopet med åtföljande tungotal som andedopets obligatoriska tecken. Det kan vara värt att notera att Azusa-väckelsen startade strax efter att Seymour hade gått i Parhams bibelskola, och det är uppenbart att Seymour blev väldigt inspirerad av vad han fick lära av Parham.

En kort tid före det att verksamheten startades i rucklet på Azusa street var Seymour delaktig i möten som hölls i ett hem på North Bonnie Brae Street i centrala Los Angeles. Mycket folk kom till dessa möten, och hemmet blev snart för litet. Den 12 april 1906 fick Seymour själv göra erfarenheten av andedop och tungotal. Den 13 april flyttades mötena till en tom lokal på Azusa street. Verksamheten ingick till att börja med i Charles Parhams rörelse *Apostolic Faith Movement*. Den mest intensiva perioden pågick i tre och ett halvt år med möten sju dagar i veckan, flera gånger dagligen. Denna väckelse blev också startskottet till det som kom att kallas för *pingstväckelsen* och *pingströrelsen*. Nya församlingar startades dock ofta som en frukt av splittring. Redan under 1906 lämnade t.ex. flera i ledarskapet församlingen på Azusa Street för att bilda egna församlingar.

Andedop med tungotal som obligatoriskt åtföljande tecken blev en bärande idé även i pingstväckelsen. Det var denna idé som särpräglade rörelsen, vilket t.ex. den på 1900-talet kände brittiske pingstförkunnaren Donald Gee bekräftade i ett tal som han höll på Världspingstkongressen i Stockholm 1955 (se skriften *Världspingstkongressen i Stockholm den 13-20 juni 1955*, sidan 67).

William Seymour fortsatte som pastor fram till sin död. Han dog av en hjärtattack 1922 då han var 52 år gammal.

Ursparning på Azusa street

Skeendet på Azusa street drog nyfiket folk från hela världen. Det kom både sökare och kritiker. Även hypnotisörer och spiritualister av olika slag lockades dit. Med tiden spårade utvecklingen ur så pass mycket att William Seymour skrev till Charles Parham och bad om råd och bad honom att komma till Los Angeles. När Parham anlände blev han förfärad över vad han fick se. Hypnotisörer och spiritualister tycktes ha tagit över stället. Detta ledde ganska snart till en splittring mellan Seymour och Parham. Parham startade då en egen församling en bit bort på samma gata och lockade över en del av Seymours medlemmar dit.

Många olika vittnesbörd talar entydigt om att det inom Azusa-väckelsen var vanligt med sådana yttringar som kännetecknar olika osunda karismatiska rörelser idag. Man ramlade omkull, man skakade, man ropade högljutt osv. I videon *Väckelsen på Azusa street* berättas om en yngre kille, som i mötena på Azusa street upplevde rysningar utmed ryggraden, hur håret reste sig på armarna, hur vågor av "kraft" sköljde genom lokalen, och att alla skakade.

"Catch the fire"/ta del av elden

Många reste till Azusa street från hela världen för att "catch the fire" (fånga elden) – som man sa. Man upplevde att detta var en särskild "smörjelse" som gick att ta del av och som sedan kunde "tas med hem" för att sprida på den egna orten i det egna landet. Det var också så som "smörjelsen" från Azusa street spreds världen över – även till Sverige. Tecknet för denna smörjelse var då framförallt tungotalet. Tungotalet var det främsta fascinationsobjektet, kan man säga.

Hunger efter "mer av Gud"

När man läser om skeendet på Azusa street är det slående hur folk med en hunger efter "mer av Gud" sökte sig dit för att mätta sin hunger med de andliga upplevelser som var utmärkande för skeendet. Men då tänker jag på Bibelns budskap om att det är **Guds Ord** som mättar oss, och inte andliga upplevelser. Går man förbi denna viktiga del i en sund kristen tro kommer troligen andliga erfarenheter att vilseleda.

"Restorationism/Latter rain"

Det är tydligt i alla skrifter om skeendet på Azusa street att den teologi som låg till grund för utvecklingen var starkt präglad av *Restorationism* (betyder ungefär "återupprättande-lära") och *Latter rain* (en lära om "ändetidens stora väckelse", "höstregnet"). Man trodde att tiden för Jesu ankomst och uppräckandet av hans församling var mycket nära. Och man trodde att församlingen måste återställas till ursprunglig kraft och glans innan Jesus kunde möta sin brud. Därför ansåg man att andeutgjutelsen på Azusa street var det nödvändiga "latter rain", alltså den väldiga andeutgjutelse som man menade måste föregå Jesu ankomst och uppräckandet. Det här var den tolkning av bl.a. profetiorna i Joels bok i Gamla testamentet som man gjorde. Man ville se Kungariket upprättat här och nu – FÖRE Kungens/Jesu återkomst! Detta är ungefär samma eskatologiska syn som florerar inom Trosrörelsen, Profetrörelsen, den Apostoliska rörelsen, Toronto-andligheten samt inom stora delar av den övriga karismatiska kristenheten idag. Jag har tidigare skrivit om att denna syn även sammanfaller ganska mycket med synsätt inom både New age och Katolska kyrkan. Se bl.a. <https://bibelfokus.se/joel> samt https://bibelfokus.se/ekumenik_med_newage.

"Second blessing"

Före skeendet på Azusa street fanns en rörelse i USA som förkunnade en s.k. "Second blessing". Denna "helgelseerfarenhet" handlade om att man efter sin

frälsning kunde uppleva en s.k. "sanctification", ett helgande som skulle göra de troende till "helgon" och därmed helt befriade från synd redan på denna sida evigheten. William Seymour menade att han hade haft en sådan upplevelse, och han hade därför med sig förkunnelsen om Second blessing in i väckelsen på Azusa street. Denna helgelseupplevelse sades vara en förutsättning för att få uppleva "Third blessing", som alltså var andedopet.

Second blessing är en lära om att vi kan bli syndfria/rättfärdiga i oss själva här och nu, vilket inte stämmer med Bibelns undervisning som istället visar att vi blir FÖRKLARADE rättfärdiga här och nu. Varje ärlig kristen förstår att Bibelns lära om detta är både mer verklighetsförankrad och mer vilsam än läran om second blessing. Second blessing-läran är något som liknar Trosrörelsens förkunnelse om att vi blir rättfärdiga när vi blir pånyttfödda. Man ser helgelsen som en engångshändelse istället för en livslång vandring, lik judarnas 40-åriga vandring i öknen.

s --> "mognad" i Indien --> full blomning i Los Angeles

Många av de kristna i Los Angeles var gripna och intresserade

av det väckelseskeende som hade brutit ut i Wales under åren 1904-05 under ledning av den unge predikanten Evan Roberts och från vilket rapporter hade nått staden. Baptistpastor Joseph Smale gjorde 1905 ett besök i Wales för att inspireras av denna väckelse. Efter sitt besök där började han predika om Andens manifestationer, vilket ledde till att baptistkyrkan han arbetade i splittrades i två grupperingar. Smale avgick som pastor och startade istället "Nya testamentet-församlingen" till vilken han tog med sig de som stöttade den nya inriktningen. Denna nya församling blev något av en föregångare till skeendet på Azusa street.

Pastor Frank Bartleman var en av förgrundsgestalterna på Azusa street. Han nämner i sin bok *Huru Pingstelden föll i Los Angeles* att väckelsen på Azusa street härstammade från väckelsen i Wales, men att den på sin väg till Los Angeles hade gått via Indien och "utvecklats vidare där". Han beskriver i sin bok hur

denna väckelse tog sig uttryck bland de unga flickorna inom *Ramabais mission* i Indien. **Läs detta noga**, för där fanns företeelser som är mycket anmärkningsvärda och oroväckande!

Citat:

"Bland de unga flickorna i Ramabais mission verkade Guds Ande på ett alldeles underbart sätt. Först kommo de i en sådan förfärlig syndaånger, att de slog sig själva. Sedan de kommit till frid med Gud blev glädjen så överväldigande, att de hoppade upp och ned för timmar åt gången, utan att känna den minsta trötthet; hellre syntes det som de stärktes därav. De ropade, ty det kändes som om de brändes. Somliga föllo till golvet när de sågo ett stort ljus gå dem förbi. Denna eld brände bort högmod, vrede, världskärlek, själviskhet och orenhet. De varken sovo eller åto förrän frälsning och seger var vunnen. Efter de upplevt uppfyllelsen av Guds Helige Ande var fröjden så stor, att för två, tre dagars tid, kände de intet behov av mat. Tjugo flickor kommo i hänryckning på en gång, och lågo medvetslösa, vad det timliga livet angår, somliga för tre timmar och andra ända till tre och fyra dygn. De sjöngo, tumlade omkring, klappade i händerna eller sutto alldeles stilla. Återkomna till sitt normala medvetande, berättade de, att de i himlen sett en stor vit tron och en skara klädda i vita fotsida dräkter och en härlighet, som för dem var nästan outhärdlig. Hela institutionen stod snart, andligen talat, i lågor. Skolan måste inställas. De glömde bokstavligen bort både att äta och sova. Hela dagar och nätter tillbragtes i bön. Anden föll en natt, över en efter Anden sökande flicka. Som hennes kamrat såg henne alldeles omgiven av eld, skyndade hon efter ett ämbar vatten, att slå över henne. På mindre än en timmes tid voro nästan alla flickorna i den stora institutionen gråtande i bön, bekännande sina synder. Många av flickorna hade blivit beklädda med ett skönt, övernaturligt ljusskimmer.

En spontan sångförfattareförmåga var säregen för många av dem som voro med i väckelsen i Indien. I Kara Kamp visades, för en samling mindre flickor, under det de voro samlade till bön, på ett övernaturligt sätt frambrakta på en vägg, tavlor ur Jesu liv. Figurerna voro rörliga och i olika färger. Varje tavla visade sig från två till tio minuters tid. Tavlan försvann så sakta och så kom en annan. Detta fortsatte för hela tolv timmar, och sågs, icke endast av barnen, utan av missionärerna, av infödda kristna, och några av hedningarna kommo för att se den

underbara företeelsen. Detta hade en mäktig verkan och bidrog väsentligt till att krossa stenhårda hjärtan."

Slut på citat

Avsaknad av prövning

Något som är slående i alla de texter som jag tagit del av, är avsaknaden av information om att **prövning** utfördes. Det sägs inte ett ord om att man prövade vad som var från Gud och vad som eventuellt inte var det. Vid tidpunkten fanns en enorm förväntan på väckelse, andeutgjutelse och ett nerslag från Gud, och det var med andra ord vidöppet för villfarelser/villoandar att inta scenen. Jag tror därför att det är mycket troligt att villoandar tidigt kom in i Azusa-skeendet (och kanske rent av var det som startade och drev allt framåt), för man ser effekten av dessa i både lära, tankegångar, manifestationer och i den splittring som de facto orsakades i kristenheten. Det är ganska uppenbart att det är samma villoandar som sedan infiltrerat kristenheten på senare tid, vilket vi t.ex. sett i den kyrkan i Toronto, Pensacola, Lakeland, Bethel Church, osv.

Ett exempel på avsaknad av prövning är vad som hände vid

den norske förkunnaren Thomas Ball Barratts "andedop" i oktober 1906 i New York. Han vittnade själv om att han vid tillfället ropade så högt i tungotal att 10 000 personer skulle kunnat ha hört honom. Han menade också att tungotalet som han då fick var förkunnelse på 7-8 olika språk. Bedömningen att det var olika språk var hans egen, och han gjorde den utifrån att det var en mängd olika läten. Vad man känner till var det endast 15 personer närvarande och det fanns inga av de 15 som kunde tolka de 7-8 olika språken. Uttydning skedde alltså inte, och hur man då kunde säga att det var *förkunnelse* på olika språk, kan man fundera över. Barratt berättade också att han föll till golvet och låg där och både sjöng, talade i tungor och bad fram till kl. 4.00 på morgonen. Han upplevde det som om en järnhand hade lagts över hans mun och att denna styrde hans tal. Det handlade med andra ord om ett okontrollerat, påtvingat beteende som han inte kunde

påverka med egen kraft. Någon tvingande kraft hade kontrollen över honom. Ingen prövning av upplevelserna gjordes. Ingen ifrågasatte om detta var något från Gud eller om det var svärmeri/psykologiska fenomen eller rent av verk av villoandar. De bara helt okritiskt ansåg att detta var från Gud. (Fritt återgivet från vad som berättas i boken *The early years of the tongues movement* av G. H. Lang).

Om vi jämför Barratts upplevelser med vad vi kan finna i **Bibeln**, så liknar dessa mer verk av demoner än av Guds Ande. Det kan tyckas vara en hård dom, men vill man finna en förklaring utifrån Bibeln, så är det den mest rimliga. Demoners inflytande över människor är tvingande och höga rop är ett utmärkande kännetecken. Guds Ande däremot, kommer med frid och är inte påtvingande. Den som får gåvan att tala i tungor eller profetera etc är själv herre över detta, och kan på ett kontrollerat sätt sluta med tungotal och profetia om man så önskar. Gud är fridens och ordningens Gud! Vad det sedan verkligen var som Barratt upplevde kan jag inte med säkerhet säga något om. Det tragiska är dock att rannsakan av alla dessa upplevelser verkar ha varit obefintligt inom den egna rörelsen.

3. Intryck från boken "They told me their stories"

Denna bok är en sammanställning av vittnesbörd från personer som sägs ha varit med under skeendet på Azusa street. Den utkom första gången två år före händelserna i Lakeland 2008, när förväntningarna på en "tredje pingst" var mycket starka. Detta bl.a. beroende på att William Seymour någon gång år 1909 eller 1910 profeterade att det skulle komma en ny pingstväckelse om 100 år. Charles Parham sägs ha profeterat om samma sak, möjligen efter Seymour (sid. 58). Kanske avsikten med boken har varit ett mänskligt försök att blåsa liv i en sådan ny "pingstväckelse"? Under genomläsning av boken har jag flera gånger drabbats av tanken att många av berättelserna kanske är mer eller mindre påhittade.

Otroliga helanden

Boken är full av berättelser om mirakulösa helanden, mycket märkligare helanden än vad vi kan läsa om i Bibeln och vad jag någonsin tidigare läst/hört om. Ett amputerat ben växer ut, avhuggna fingrar växer ut, ruttet tandkött blir friskt och

nya tänder växer ut direkt. Det här får mig att tro att dessa berättelser inte är sanna. Inte i några andra texter om skeendet på Azusa street har jag läst om sådana under. Det står dessutom nästan ingenting alls om helande i övriga källor jag läst. På Azusa street var det andedop och tungotal som var i fokus, vad jag kan se i andra texter.

Självrekommendation

En olustig sak med boken *They told me their stories* är att den rekommenderar sig själv och att den upphöjs till samma nivå som Guds Ord då det står att Gud varit med som en av författarna. Med sådana uttalanden vill man undanröja alla möjligheter till kritisk granskning. Det är även olustigt att alla vittnen från Azusa street som kommer tals i boken kallas för "helgon".

"Shekina glory"

Det som är det mest centrala i hela boken är inte Jesus utan den s.k. "Shekina härlighet" (engelska: "Shekina glory"), något som sades vara Guds närvaro i ett dimmoln (och ibland i eldsflammor), och som gick att både ta på och inandas. Denna *Shekina glory* omtalas hela tiden i boken, och den framstår som orsaken till att alla helanden och under kunde ske. Utan Shekina glory skedde inga större under. Det står också om att en del "lekte" med detta dimmoln, ibland lekar som t.ex. kurra-gömma. När Shekina gloryn lämnade Azusa street så upphörde också väckelsen, menar författarna. Det är märkligt att detta dimmoln inte nämns en enda gång i de andra texter som jag läst om Azusa.

"Shekina glory" sägs i boken ha varit det unika med väckelsen på Azusa street, och det sägs också att den skall komma tillbaka i den väckelse som William Seymour profeterade om att den skulle komma inom 100 år, dvs år 2009 eller 2010 (sid. 58). Min tanke går till skeendet i Lakeland 2008 som ju under en mycket kort tid (ca. 3 månader) fick ett kraftigt genomslag i hela världen, om än ett olustigt sådant. Men jag får också en Lakeland-känsla över skeendet på Azusa street när jag läser denna bok.

På senare tid har jag sett att det dykt upp något liknande i Bethel Churh i USA där Bill Johnson är pastor, en församling inom Toronto-andligheten. Där kallas det för "Glory cloud". Söker man på "Shekina glory" eller "Glory cloud" i Google så får man fram ett antal träffar som visar att det här är något som förekommer lite varstans i karismatisk kristenhet.

Hade låda på huvudet

Många gånger talas det i boken om en **låda** som William Seymour hade på huvudet, och som var det ställe där han hämtade kraft. Han kunde ibland sitta orörlig med lådan på huvudet i bortåt en timma för att ladda med andlig kraft inne i denna låda, enligt flera berättelser i boken. När han sedan kom ut ur lådan kunde han utföra de mesta spektakulära mirakler. Samma låda nämns i Frank Bartlemans bok, så detta med lådan är väl därmed bekräftat som något som faktiskt skedde – men som var väldigt underligt. I videon *Väckelsen på Azusa street* nämns också denna låda, och där framkommer det att predikstolen var uppbyggd av två lådor, den ena stående på den andra, och det var i den övre som Seymour stoppade in huvudet under delar av mötet. Detta är möjligen den mest trovärdiga förklaringen. I boken *They told me their stories* får man dock intrycket att det var en lös mindre låda som Seymour använde, nästan som en hatt.

Helande och upplevelser det centrala

Det är **helanden** som är det helt centrala i hela boken *They told me their stories*. Kanske är det en medveten anpassning för att tilltala dagens kristenhet som är så otroligt fokuserad på helandeunder. Bibelns evangelium dyker inte upp en enda gång i boken. Även andra manifestationer på Azusa street omtalas titt som tätt. Det var t.ex. mycket vanligt att spontan dans förkom, särskilt som gensvar på helandeunder. Både förebedjaren och "patienten" kunde ta sig en svängom tillsammans. Det framkommer aldrig att folk som blivit helande föll ner i vördnad och ödmjukhet inför Gud. Responsen var så gott som alltid gap, skrik, dans och hoppande etc, enligt författarna. Många föll till golvet eller skakade av "Guds kraft". Dessa manifestationer och under var det som utgjorde grunden till i stort sett all förkunnelse på Azusa street. Vanlig predikan utifrån Guds Ord verkar ha varit ovanligt, vilket även stöds av andra texter.

Andra "andliga" upplevelser som boken beskriver är känslor av värme, elektricitet, skratt och skakningar. Detta nämns även i Frank Bartlemans bok.

"Workshop"

Boken kallar väckelsen på Azusa street för en "hands-on workshop" där man fick chansen att "lära sig hur" man gör för att hela människor etc. Alltså en *metod-orienterad* kristendom. Detta bekräftas indirekt av att många reste från alla jordens hörn för att ta del av det som serverades på Azusa street. Det här är exakt vad som även skett med de s.k. "väckelserna" i t.ex. Toronto, Pensacola och Lakeland. Folk reste dit för att "lära sig" och för att "hämta hem". Av samma

anledning åker många idag till Bill Johnsons Bethel Church i Redding, Kalifornien. Jag kan inte se att det är ett bibliskt förhållningssätt till sann väckelse och Guds Ande. All metodorienterad kristendom är falsk kristendom; den innebär en tro som hämtar sin kraft från Kunskapens träd!

Boken ger en stark känsla av att **alla** blev helade och att de som arbetade inom väckelsen tyckte det var "kul" att hela. Man kastade sig över varje person som kom in i lokalen, **inte** med frågan om de ville bli frälsta utan med frågan: "vill du bli helad?". Detta påminner bl.a. om den "street healing" (gatuhelande) som blivit allt vanligare, även i Sverige.

Boken *They told me their stories* säger att Gud "tog sin boning" i lokalen på Azusa street. Men kom ihåg att det är vi kristna som är Guds tempel idag, enligt vad aposteln Paulus skrev. Gud tar inte längre sin boning i byggnader.

I boken läser vi att händelserna vid Azusa street ändrade hela inriktningen för kristenheten, och det kan jag nog hålla med om. I och med denna händelse så började kristenheten mer och mer tro att Gud på ett särskilt sätt kan inta olika platser och starka personligheter och att denna "smörjelse" går att överföra och hämta och ta med sig hem. Men i Bibeln ser jag ingen annan smörjelse för oss kristna än det bibliska andedopet. Detta behöver man inte åka över Atlanten för att hämta hem. Det räcker att be Gud om Helig Ande så skall vi få del av honom (Luk 11:13). Petrus sa också på första pingstdagen att villkoret för att få "den Helige Ande som gåva" var omvändelse och dop (Apg 2:38). Så det behövs uppenbarligen inte att man åker iväg till USA för att hämta hem eller att man måste "kämpa sig igenom" för ett andedop.

Skall jag kort summera mina intryck av boken *They told med their stories*, så har jag svårt att tro att allt i boken är sant, och det skall i så fall Azusa-förespråkare glädja sig mycket över, tycker jag. Men den tar också upp andra olustiga saker som bekräftas av andra texter, och det bekymrar mig mycket.

Sedan kan det vara värt att nämna att det uppstod en konflikt mellan de olika författarna till boken vid dess utgivande. Det är kanske en frukt att beakta.

Detta var mina intryck av boken *They told med their stories*.

4. Intryck från boken "Huru Pingstelden föll i Los Angeles" av Frank Bartleman

Det här är en särskilt intressant bok eftersom Frank

Bartleman anses vara ett mycket trovärdigt vittne till skeendet på Azusa street i Los Angeles. Han var nämligen en av huvudpersonerna i skeendet. Jag tror att boken är skriven någon gång på 30-talet, men den utgår ifrån hans egna dagboksanteckningar från tidpunkten för Azusa-väckelsen. En hel del av det han skriver kan jag säga Amen till, eftersom det andas genuin väckelsekristendom. Men så fort han börjar beskriva de andliga manifestationerna och hur man framkallade dessa, då blir jag mycket bekymrad. Det samma gäller Bartlemans eskatologiska teologi (läran om den yttersta tidens händelser). Jag skall här ta upp några saker som Bartleman skriver om som jag tycker är särskilt anmärkningsvärda.

Förkastande av förståndet

Det är genomgående så i Bartlemans undervisning att han förkastar förståndets betydelse för en kristen. Han menar att förståndet måste röjas helt ur vägen för att man skall kunna vara öppen för Guds Ande och tjäna Gud. Så här resonerar alla sekter, och avsikten med det är ju att undanröja möjligheten till kritisk granskning. På samma sätt resonerar man inom Trosrörelsen, och det har man gjort för att medlemmarna inte skall ifrågasätta den villfarna undervisningen och de säregna andliga manifestationerna. Jag tycker inte Bibeln pekar på att förståndet är något som står emot Gud, frågan är bara på vilket sätt vi använder det. Ett helt förkastande av människans förstånd blir ett gnostiskt synsätt.

Nu var inte Bartleman ensam om en sådan här syn på förståndet. Den framstående brittiske pingstföreläsaren Donald Gee sa på Världspingstkonferensen i Stockholm 1955, att de enda två riktigt innerliga sätten att ha gemenskap med Gud antingen är i total tystnad (mystik!?), eller då man talar i tungor, vilket Donald Gee ansåg vara "kokpunkten" i kristen tro (se skriften *Världspingstkonferensen i Stockholm den 13-20 juni 1955*, sid. 68 och 70). Ett

sådant synsätt på förståndet anser jag vara mycket farligt för en kristen. Dessutom blir ju Guds levande Ord och vanlig enkel bön (samtal med Gud) degraderade i och med sådana tankegångar.

"Guds Ande" hindrade predikan

Gång på gång skriver Frank Bartleman att de av Guds Ande eller Guds kraft blev förhindrade att predika/förkunna. Han menar att de var så "under Guds kraft" att de helt enkelt inte kunde predika, istället låg de på golvet och "tog in" Gud (precis som "soaking", mer om detta längre fram). Det här går emot vad Bibeln säger om förkunnelsens vikt. **Vi är ju KALLADE att predika!** För tro kommer av förkunnelse, och inte av att se eller uppleva mirakler! Dessutom är GUDS ORD det centrala i sann kristen tro, inte andliga erfarenheter (Rom 10:17).

Bartleman skriver också att när han efter skeendet på Azusa street började resa runt och predika, då var det "pingstens evangelium" som han predikade. Det tror jag inte Jesus har kallat oss att göra. Det finns inget annat evangelium än Bibelns "vanliga" evangelium, och det är detta som föder en sund tro till omvändelse och frälsning. Det är detta Bibelns evangelium som GUD bekräftar med tecken och under som har honom som upphovsman (Mark 16:20). Vad det är som manifesterar sig vid andra evangeliets förkunnelse kan man gott fundera över.

Tungotal utan uttydning

Det framkommer tydligt i Bartlemans bok att det i Azusa-väckelsen förekom mycket offentligt tungotal som inte uttyddes. Detta går emot vad Paulus skrev om hur tungotalet skall brukas. Talas det ut offentligt skall en i taget tala och tungotalet skall sedan uttydas av den som har gåvan att göra så (1 Kor 14:27).

Märkliga manifestationer och fenomen

Under mötena på Azusa street förkom ofta att folk föll till golvet under "Guds kraft". Bartleman ramlade själv in i pianot vid ett tillfälle. Det förkom skakningar, känslor av elektricitet, folk låg avsvimmade på golvet, m.m. En flicka sade ha blivit uppryckt till Guds tron. Även det här ser jag som fenomen utan förankring i Bibeln och genuin evangelisk kristendom, men det är fenomen som vi känner igen ifrån osunda skeenden som det i Lakeland 2008, med Todd Bentley i spetsen.

Man ryckte folk från andra församlingar

Frågan är hur många icketroende som kom till en sann och sund kristen tro på Azusa street. Det framkommer tydligt att många som var med där hade kommit från andra församlingar. Så här är det vid varje nytt "karismatiskt" skeende. T.ex. tog ju Livets Ord i Uppsala i huvudsak folk från andra församlingar när de startade.

Latter rain-teologi

Här gäller samma som jag skrev i punkten *Restorationism/Latter rain* ovan. Bartleman skriver mycket om att församlingen skall "återställas" före det att Jesus kan komma tillbaka. Men Bibeln talar om ett stort avfall innan Jesu återkomst. Och när Jesus kom första gången så var judendomen definitivt inte i sitt bästa andliga skick, om man nu kan göra den jämförelsen. Hur som helst är Jesu framträdande och återkomst inte beroende av i vilket skick hans folk är i eller hur många de är. Däremot tycks Antikrists framträdande vara beroende av ett avfall i kristenheten och av att de troende satt mer fokus på tecken och under än något annat (2 Tess 2:1-12)

"Soaking"

I kristenheten idag finns något som kallas för "soaking" och som ledaren för "Toronto-väckelsen", John Arnott, lanserat. Det handlar om att ligga på golvet och bara "ta in Gud" i en slags meditativ sinnesstämning. Detta kan bli en inkörsport till mystik. Bartleman beskriver något liknande soaking i sin bok. Folk låg hela nätter på kyrkgolvet och var som "förlorade i Gud". Även detta är något som jag inte känner igen från Bibeln.

"Komma igenom" till ett andedop

Det andedop som Bartleman förespråkar är tydligen något annat än det Bibeln vittnar om. För enligt Bartleman har andedopet en hög kostnad och man måste kämpa mycket i egen kraft för att "komma igenom" till andedopet. Detta ser jag inte alls i Bibeln. Där ser vi istället att omvändelse är villkoret (Apg 2:38), och att vi får be om den Helige Ande (Luk 11:13). Mer än så behövs inte. Vi behöver inte

heller vara syndfria för att få del av Guds Ande, för det är ju just för att vi **inte** är rättfärdiga i oss själva som vi behöver Hjälparen!

Katolska kyrkan upphöjs

Bartleman skriver att katolikerna har mer vördnad i sin tillbedjan än vad vi har. Vördnad för vad? Reliker, helgon, Maria, präster, sakrament, ritual...???

Skall jag summera mina intryck av Frank Bartlemans bok *Huru Pingstelden föll i Los Angeles*, så ser jag i hans beskrivningar av Azusa-väckelsen inte mycket av Nya testamentets kristendom. Då kan vi alltså räkna med Bartleman som ett av de mest trovärdiga vittnena. Det är mycket bekymmersamt!

5. Intryck från boken "Pingstväckelsen del 1 - dess uppkomst och första utvecklingskede"

Den här bokserien (bestående av 5 böcker) skrevs av Arthur Sundstedt i slutet på 60-talet på uppdrag av den svenska pingströrelsen. Innehållet är då kanske vinklat till pingströrelsens fördel, men då blir ju fakta på sätt och vis mer intressant eftersom man inte varit ute efter att smutskasta på något sätt. Men trots detta framkommer en hel del besvärande fakta.

Några anteckningar jag gjorde när jag läste den var de du finner nedan, och det handlar då om pingstväckelsen i Norden/Sverige:

- Man höll inga längre predikningar under denna väckelse. Det var mest vittnesbörd om andedop och upplevelserna av det.
- Det vanliga predikandet fick ofta maka på sig.
- Det sägs att T. B. Barratt "överförde" pingstväckelsen till Norden.
- Man "bar elden" med sig till andra orter.
- Man gissade vanligen att tungotalet var olika befintliga språk, men det verifierades mycket sällan. Vid den här tiden tycks det som om man menade att det vanligen var just befintliga språk som utgjorde tungotal, inte "änglars språk".
- Folk som var kritiska skrämdes till att inte "gå emot Guds verk".
- Det förekom att man "**skrev** i tungor", vilket påminner om det som inom ockult andlighet kallas för "kanalisering" och "automatskrift". I Bibelns värld förekom det inte.
- Det var ryktet om skeendet på Azusa street som gjorde människor nyfikna.

6. Sammanfattande tankar

Nu kanske någon tänker detta: vem är denne person att döma ut allt som skedde vid Azusa street och inom alla rörelser som påverkats av det skeendet? Nej, det kan jag ju inte göra rakt av. Men jag måste få reflektera över och dela med mig av det jag läst och kommit fram till, det vore ju ett hedersbrott att inte göra det.

Efter allt det jag nu läst, hört och sett om väckelsen vid Azusa street, så kan jag inte säga annat än att jag känner mig väldigt bekymrad över vad det egentligen var som skedde där och vad som spreds vidare ut över hela världen. Det framkommer med kraftfull tydlighet att där skedde en mängd saker som var både underliga, olustiga, osunda och helt obibliska. Jag vågar t.o.m. ställa mig frågan vad det var som var så otroligt bra där, som många hävdar? Jag har inget svar på den frågan, bara ett stort frågetecken.

Sedan är det helt klart att det i världen både funnits och finns många fina och sant fromma pingstvännen som fått erfara ett äkta andedop och sedan verkat i en självgivande tjänst för Gud och för medmänniskors välbefinnande och frälsning. Men kanske man skulle kunna säga att det har dessa gjort helt oberoende av "väckelsen" på Azusa street. De kanske hade varit i samma tjänst ändå?

Andedopet var ju absolut ingen nyhet i och med Azusa-väckelsen! Inte heller tungotalet. Vi kan inte som sanna kristna ställa oss främmande inför den särskilda Guds välsignelse som utgjöts i och med den första pingstdagen i Jerusalem, den måste vi be om och omfamna, för vi kristna är alla beroende av Guds Andes fullhet i oss. Men personligen känner jag mig helt främmande inför arvet från Azusa street.

Jag skulle kunna tolka det hela så här, att händelserna på Azusa street tankemässigt väckte många kristna i världen över det faktum att andedopet var och är en realitet. Detta kanske då fick många till att be om och söka en (förnyad?) uppfyllelse av den Helige Ande. Om det då skedde, så var det **inte** tack vare skeendet på Azusa street utan bara en indirekt följd av att andedopet hade blivit ett hett samtalsämne i kristenheten efter ryktena från Azusa. Detta skall vi då inte prisa Azusa för, utan tacka Gud för att han kan vända saker till något gott. Det är mina reflektioner och spekulationer, men inte helt orimliga.

Vi skall vara vakna över att det inte går att "åka över och hämta hem" någon slags smörjelse som sedan kan smittas vidare på hemorten. Guds Ande är ingen opersonlig kraft som man kan få med sig paketerad i olika portioner. Guds Ande

är personlig och en del av den treeniga Guden, och han kan ta sin boning i oss. Detta gör han som svar på bön, inte för att någon varit över i t.ex. USA och blivit smittad av en s.k. "impartation" (överföring).

Skillnad i Sverige

Sedan tror jag det är klokt att göra skillnad på pingströrelsen i USA och den i Sverige. Jag tror att vi i Sverige fick en pingströrelse som var både något mjukare och mer evangelisk än den i USA - därmed inte sagt att den svenska delen var fri från problem. I USA växte ju det snabbt fram en mängd helandevangelister och kändisförkunnare som hade sina rötter i Azusa-myllan. Dessa etablerade ganska snart den "estradekristendom" som nu är så gott som en standard i hela kristenheten. Här i Sverige planterades istället en pingstväckelse i en förhållandevis mjuk evangelisk fromhet där det DÅ inte fungerade med den amerikanska stilen. Det är först på senare tid, när den svenska kristenheten snart helt tappat bort sitt sunda evangeliska arv, som pingströrelsen mfl gör gemensam sak med den framgångsteologi, torontoandlighet och metodkristendom som också härstammar från USA, och som funnits där länge.

Manifestationerna var de samma som idag

När jag läser berättelserna om Azusa street så känner jag igen en hel del beteenden från dagens stora kändisförkunnare som t.ex. Benny Hinn. Dessa figurer har också läst denna historia för att "lära sig hur man gör". Jag får även en "Toronto-/Lakeland-känsla" när jag läser dessa texter om Azusa. Det är mycket som är likt, och det är mycket som inte går att finna stöd för i Bibeln. Att manifestationerna med koppling till Azusa street verkligen var av "toronto-karaktär", bekräftas av ett avsnitt i en bok skriven av Nils Hylander från 1920 (Hylander var missionspastor inom EFS). Där berättar han om 600 andliga ledare i Tyskland som var samlade år 1909 och där uttryckte sin fasa över de obibliska manifestationer som de hade sett som en frukt från Azusa-väckelsen. Deras observationer är särskilt intressanta eftersom de gjorde sitt uttalande i Azusa-väckelsens samtid och för att det de observerade är så identiskt med vad vi i modern tid sett inom bl.a. Troströrelsen, Toronto- och Lakeland-väckelserna, m.m. Dessa 600 andliga ledare ställde sig bakom en skrift där punkten 3 bekräftar vad jag här vill sätta ljuset på. De skrev följande om Azusa-väckelsen:

"3. Anden i denna rörelse frambringar andliga och kroppsliga kraftverkningar, men det är dock en falsk ande. Den har röjt sig som

sådan. De vidriga företeelserna såsom kullfallande, ansiktsryckningar, skakning, skrik, motbjudande höga skratt osv. uppträda även denna gång i församlingarna. Vi lämna därhän, huru mycket som är demoniskt, huru mycket som är av hysterisk eller psykologisk natur - verkade av Gud äro sådana företeelser icke."

Nils Hylander - Johannes Uppenbarelse. Korta betraktelser över Bibelns sista bok till väckelse, tröst och varning, sid 118

Fokus på det känslomässiga

Man kan nog också säga att med Azusa-väckelsen förstärktes den villfarna uppfattningen att kristen tro främst handlar om känslostormande andliga upplevelser. Men sund kristen tro handlar till skillnad från upplevelser främst om en enkel förtröstan på Guds löften i Jesus Kristus, och då främst att vi tack vare hans försoningsverk på korset är **förklarade** rättfärdiga, att vi får vara Guds barn, och att Gud själv skall se till att både helga oss och föra oss till ett evigt liv i en himmelsk evighet. Har något varit fel i den pingstväckelse som dragit fram över världen efter händelserna på Azusa street, så är det väl just detta med förtjusningen över andliga erfarenheter. Man nöjer sig inte med Guds dagliga manna utan ropar efter "kött". Om man låter sig tjusas av sådant är det mycket lätt att gå vilse och glatt ta emot falsk andlighet, och detta är helt klart en av de farligaste frukterna från Azusa.

Det blev inte som man profeterade om

Sedan bör man begrunda det faktum att kristenheten aldrig nådde fram till den "upprättelse" (engelska: "restoration") som man predikade och profeterade om på Azusa street. Det var alltså falsk, obiblisk undervisning och falska profetior! Pingströrelsen har idag lika mycket av världslighet och villfarelser som alla andra kyrkor och samfund. Vi ser inte heller det "Latter rain" (ett sista regn/andeutgjutelse) som man förkunnade utan snarare ett "Latter apostasy" (ett sista avfall). Och om nu folket i Azusa-väckelsen var så enormt andefyllda som somliga menar, så borde de väl kunnat stå emot alla de villfarelser som de istället omfamnade?? Den Helige Ande skall ju lära och undervisa oss samt leda oss i HELA sanningen, enligt Bibeln.

Oönskad ekumenik

När man i Los Angeles 2006 firade 100-årsminnet av Azusa-väckelsen uppdagades också en av de stora farorna med denna typ av "karismatiska"

väckelser, och det är en önskad ekumenik över otillåtna gränser. Falsk karismatik har visat sig vara en utmärkt plattform för just sådan ekumenik. Jack-Tommy Ardenfors sa i en intervju i tidningen Dagen 2007-05-11 angående samlingen i Los Angeles:

"Där framme på estraden var mina nära vänner i den etablerade pingströrelsen men även de som är lite på flanken, de som jag ser på **God Channel** och ibland kan tycka är lite vilda".

Efter denna upplevelse lämnade Jack-Tommy den kritik bakom sig som han tidigare så helt rätt uttalat över både Trosrörelsen och Livets Ord, och med detta började hans samarbete med dessa. De karismatiska upplevelserna och yttringarna blir alltså något som förenar så kraftfullt att man sätter förödande villoläror åt sidan. Att sätta erfarenheter före lydnaden till Gud och hans Ord är inget som Gud backar upp. Denna frukt av Azusa är kanske den som gör mig allra mest tveksam till om denna "väckelse" alls hade med Gud att göra - en väckelse som bl.a. en påve bad ner! Vi ser att den nu mogna frukten är en avfallets ekumenik som troligen mest främjar Anktikrists framträdande. Oasrörelsen publicerade för en tid sedan nedanstående citat från ledaren för Östanbäcks kloster på sin hemsida. Kanske det avslöjar vilka krafter som varit i görningen för att främja denna utveckling och ekumenik som jag här avser:

"Den fantastiska vändpunkt, med en omvändelse till enhetens färdriktning, som nu signaleras av Peter Halldorf och Ulf Ekman med helt oväntade nya konstellationer, bekräftar för mig, att den Helige Ande som enligt Ulf Ekman **påven** Leo XIII bad ner över 1900-talet vid dess ingång nu verkligen fått tag i sin kristenhet."

Vad/vem tillhör du?

Vi måste också dra en annan viktig lärdom av att läsa om Azusa, och det är att man som kristen inte kan sätta sin tillhörighet till något annat än evangeliet, och därmed till Jesus/Gud själv. Vi måste vara fria! Det är egentligen fel att säga att man är pingstvän, baptist, metodist, osv. Och ännu värre är väl att säga att man är lutheran, wesleyan, osv, där man sätter en människas namn på en hel rörelse och som ett banner över sitt liv. Vi får inte bli "en-fråge-kristna" eller idoldyrkare. Vi måste omfattas av **hela** evangeliets budskap, och det skall då vara bibelförankrat till 100 procent. Så jag tror att vi kristna måste frigöra oss från en sådan här "tillhörighets-kristendom". Det visar sig hela tiden att det inte håller.

Synar man rörelserna, så finns det alltid lik i garderoberna. Vi kan inte heller ägna oss åt någon slags "väckelse-romantik" där vi sukter efter fornstora dagar. Vi måste leva i nuet under Guds ledning för IDAG. Vår tro, tillhörighet och stolthet skall vara hos klippan Jesus. Att tillhöra Jesus kan aldrig bli fel. Han håller för en kritisk granskning – så gör även Bibeln!

På vad står din frälsning?

Jag har förstått att det är många som har en tro som är baserad på och beroende av andliga upplevelser. Detta är vanligt i sådana sammanhang som är präglade av bl.a. arvet från Azusa street. Är tron baserad på upplevelser och känslor, så kommer tron att vackla förr eller senare; frälsningsvissheten kommer att vackla till och från. Då kommer vissheten om den egna frälsningen vara något som endast har styrka när det är bra "drag" i mötena. Då ger den egna tron enbart salighet när känslorna kommer i svallning av "mäktiga" saker som sker runt omkring. En sådan tro är knappast frälsande, och den ger ingen sann frid och inget sant barnskap hos Gud. Den ger ofta en rädsla för Gud och domen.

Om tron istället är grundad på de Guds löften om frälsning som finns att läsa om i Bibeln ([evangelium](#)), då är grunden fast och helt oberoende av hur det är runt omkring, helt oberoende av upplevelser och känslor. Guds löften varierar inte från dag till dag, de står fast även om hela världen befinner sig i ett totalt kaos! En tro grundad på Guds löften ger en säker frälsning och därmed en hållbar och stark frälsningsvisshet. Den skänker en inre frid, harmoni, en trons vila och ett barnskap hos Gud. Den ger en sund gudsfruktan som skänker tron kraft!

Tungotalet som det absoluta tecknet på andedop??

Till sist några ord om den idé som varit central och bärande i hela pingstväckelsen, nämligen den att andedop och tungotal hör intimt ihop, att tungotalet är det obligatoriska tecknet på att någon blivit andedöpt. Jag kan inte se i Bibeln att det absolut förhåller sig så. Aposteln Paulus skrev ju bland annat detta: "Inte talar väl alla tungomål?" (1 Kor 12:30). Dessutom är det många kristna som med erfarenhet från sina egna liv kan vittna om att andedop och tungotal inte nödvändigtvis hör ihop. En sådan är Frank Mangs, som fick tungotalet som gåva först något år efter att han upplevde sitt andedop. (Om du nu undrar, så fick jag själv båda dessa gåvor från Gud vid samma tillfälle.) Det främsta tecknet på att en kristen blivit uppfylld av den Helige Ande skulle jag vilja säga är att man får en alldeles särskild kraft att bli ett Jesu vittne, vilket Jesus också utlovade:

Apg 1:8: "Men när den helige Ande kommer över er, skall ni få kraft och bli mina vittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns."

Vi ser också i Bibeln att den Helige Ande kallas för "Sanningens Ande" och att han skall undervisa och vägleda oss i hela sanningen. Han skall dessutom överbevisa oss om synd. Det kommer då i praktiken att innebära att en andeuppfylld kristen allt mer omfamnar och älskar Sanningen samt mer och mer lämnar synden bakom sig i en av Gud given helgelseprocess. Vi ser också att en sann kristen genom den Helige Ande får en barnskapets ande som gör att man kan leva som ett sant Guds barn, **borta från** krav, lagiskhet, metoder, prestationer, högmod och ett "vuxenliv" efter Kunskapens träd. Dessa ting jag här tagit upp måste ses som de absolut mest säkra tecknen på att en kristen är döpt i/uppfylld av den Helige Ande.

Här är det också viktigt att känna till att tungomålstalande förekommer inom hinduism och i ockulta rörelser. Tungomålstalande förekommer också bland karismatiska katoliker, vilka då menar sig vara andedöpta och genom det fått en förnyad kärlek till Maria(!). Helt klart kan tungotal alltså både vara fejkat och vara ett resultat av villoandar. Att då ha tungotalet som ett absolut tecken på andedop kan vara mycket vilseledande! Men det är ändå vad vi ser som en standard i en stor del av kristenheten idag. Och detta blir då till en grund på vilken falsk ekumenik nu byggs med människor och sammanhang som varken förstått, tagit emot eller underordnat sig Bibelns sanna, enkla och fria evangelium. Detta ser jag som en av de största farorna i vår tids kristenhet, och det är kanske den huvudsakliga anledningen till varför jag publicerat denna text.

Du som läst en del på BibelFokus sedan tidigare har nog sett att jag uppskattar evangelisten Frank Mangs mycket. Mangs är helt klart den av våra svenska evangelister som vunnit flest människor till evigheten, och orsaken till det är nog främst att han var en mycket bräcklig gestalt där Guds kraft kunde vara stor. Därför är det intressant att läsa vad Mangs skrivit om andedop, tungotal och pingstväckelse. Mangs varken förnekade andedop eller tungotal (vilket han själv alltså hade fått ta emot), men han var vaken över en del problem som arvet från skeendet på Azusa street orsakade och beskriver detta på ett intressant sätt i en del av sina böcker.

Förkasta nu inte i hast vad jag här med stor möda efterforskat och skrivit om, utan begrunda fakta och relatera det till vad Bibeln ger för vittnesbörd. Ta **sedan**

ställning. Jag tror nämligen här finns viktiga ögonöppnare för vår tid.

Må Herren Gud leda, välsigna och beskydda Dig!

/Lennart

7. Källmaterial

- *Huru Pingstelden föll i Los Angeles* - av Frank Bartleman

Denna bok är särskilt intressant eftersom Bartleman var en av huvudpersonerna på Azusa street. Det är en känd bok i kristna kretsar. Boken fanns tidigare översatt till svenska på den obskyra webbplatsen bibeltemplet som är en mycket vilseledande webbplats och som jag därför inte vill rekommendera i övrigt. Nu hittar man böckerna via Internet Archives sparade sidor:

[Läs Del 1](#)

[Läs Del 2](#)

- *The early years of the tongues movement* - av George Henry Lang (erkänd engelsk bibellärare 1874-1958)
- *Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements* - utvalda artiklar.
- *Counterfeit revival* - av Hank Hanegraaff, främst kapitel 11: *Endtime Resoration of Tongues*.
- *They told med their stories* - av Edward Morris och Cindy McCowan
<http://azusastories.com/>
- *Pingstväckelsen del 1 - dess uppkomst och första utvecklingsskede* - av Arthur Sundstedt
- Johannes Uppenbarelse. Korta betraktelser över Bibelns sista bok till väckelse, tröst och varning - av Nils Hylander
- Utdrag ur serien *God's generals* - av Roberts Liardon på webbsidan:
<http://www.apostasyalert.org/generals.htm>
- Om Pingstväckelsen på Wikipedia: <http://sv.wikipedia.org/wiki/Pingstväckelsen>
- Om William Seymour på Wikipedia:
https://sv.wikipedia.org/wiki/William_J._Seymour

- Om Charles Parham på Wikipedia:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Charles_Fox_Parham

- Videon *Väckelsen på Azusa street*: <https://youtu.be/lp-rjyDVrGU>
- m.m.